

Список використаних джерел:

1. Васильківський Д. М. Формування стратегічних рішень щодо управління процесом підвищення економічного потенціалу підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 4 (130). С. 162–167.
2. Касич А. О. Теоретичні і методичні основи аналізу внутрішніх джерел фінансування інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 3(117). С. 243–250.
3. Касич А. О., Глущенко Д. О. Теоретичні та практичні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства. *Економіка та держава*. 2016. № 11. С. 65-70.
4. Кубиній Н. Ю., Завадяк Р. І., Федорович О. А. Стратегічний аналіз та його місце в системі управління. URL: http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2008_26/statti/1_4.htm
5. Портер Майкл Е. Стратегія конкуренції. Пер. з англ. А. Олійник, Р. Скільський. К.: Основи, 1997. 390 с.
6. Burgelman Robert, A. and Doz, Yves L. (2001) The Power of Strategic Integration Management Review. URL: <http://sloanreview.mit.edu/article/the-power-of-strategic-integration>
7. Cohen, Morris A. Lee, Hau L. (1988). Strategic Analysis of Integrated Production-Distribution Systems: Models and Methods. *Operations Research* Vol. 36, No. 2, *Operations Research in Manufacturing* (Mar. – Apr.), pp. 216–228.

БРЕУС С.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту,
Київський національний університет технологій та дизайну

ЧЕЧІЛЬ Ю.О., магістрант кафедри менеджменту,
Київський національний університет технологій та дизайну

СУЧАСНІ АНАЛІТИЧНІ ІНДИКАТОРИ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Потреба у використанні ефективних методів оцінки своєї діяльності у підприємств США з'явилася на початку 1920-х років. Дані методи почали активно застосовувати підприємства і в інших країнах, оскільки вони стали досить простими в розрахунку. Що ж стосується вітчизняних підприємств, то тут ситуація дещо інша. Потреба у використанні нових методів аналізу з'явилася лише кілька десятиліття тому. Це сталося внаслідок змін умов господарювання, а також значної трансформації вітчизняної економіки.

Опрацювання наукових джерел [1-6] дозволяє констатувати застосування цілої низки показників, що характеризують результативність та прибутковість діяльності корпорацій, зокрема, EBITDA, EPS, TSR, EVA, ROA, ROE, ROI.

Метою дослідження є систематизація сучасних аналітичних індикаторів прибутковості діяльності, які використовуються зарубіжними підприємствами в практиці управління.

Сучасні методи оцінки ефективності діяльності підприємств до країн СНД прийшли з країн Європи та Америки. На великих українських підприємствах дані методи використовуються не більше десяти років, натомість світова практика застосування методик аналізу налічує кілька десятиліть.

Далі більш детально розглянемо деякі з сучасних методик, які використовуються для аналізу результатів діяльності підприємств.

Модель доданої економічної вартості (*Economic Value Added, EVA*) була розроблена американською консалтинговою компанією Stern Stewart. Основна ідея полягає в можливості здійснення порівняння дохідності на вкладений капітал з можливою дохідністю, одержаною при альтернативному використанні власного капіталу в інших видах діяльності [4]. Тому позитивне значення EVA свідчить про ефективне використання капіталу, якщо EVA дорівнює нулю – значить підприємство отримало норму повернення, яка компенсує ризик інвесторів і власників даного підприємства, негативне значення EVA характеризує неефективне використання капіталу.

Модель доданої ринкової вартості (*Market Value Added, MVA*), також розроблена компанією Stern Stewart. Вона визначає ринкову вартість результатів діяльності підприємства у майбутньому стосовно інвестованого в неї капіталу. Даний показник відображає успішність використання підприємством в минулому і можливість ефективного розміщення капіталу в майбутньому [6].

Модель операційного прибутку (*Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization, EBITDA*) відображає дохід до сплати податку на прибуток, відсотків та амортизації. Даний показник використовується при проведенні порівняння з галузевими аналогами, дає можливість визначити ефективність діяльності підприємства незалежно від його заборгованості перед різноманітними кредиторами, а також від методу нарахування амортизації. EBITDA розраховується на основі фінансової звітності і служить для оцінки того, наскільки є прибутковою основна діяльність підприємства [5].

Слід зазначити, що дані показники не є універсальними. Тому необхідно оцінювати раціональність застосування кожного з них на конкретному підприємстві залежно від його особливостей.

Проведене вивчення досвіду застосування сучасних аналітичних індикаторів прибутковості у практиці зарубіжних корпорацій підтвердили найбільше поширення показників EBITDA і EPS. Це й не дивно, адже саме вони демонструють ефективність діяльності підприємства і якість управління його майном.

Як свідчить зарубіжна практика, ті підприємства, які використовують сучасні методики аналізу, мають більше можливостей для оптимізації своєї діяльності, аніж при використанні самих лише традиційних методів. Проте ці можливості мають місце лише у разі правильного вибору оціночного методу, адаптації його до особливостей діяльності певного підприємства і сприйняття самими працівниками.

Узагальнення досвіду використання нових методів аналізу діяльності різними підприємствами дає змогу зробити наступні висновки, що наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Результати використання сучасних методів аналізу результатів діяльності на вітчизняних та зарубіжних підприємствах

Зарубіжний досвід	Вітчизняний досвід
<ul style="list-style-type: none">• додаткові можливості оптимізувати свою діяльність;• збільшення темпів росту компанії;• збільшення вартості компанії	<ul style="list-style-type: none">• збільшення загального доходу підприємства;• додаткові способи підвищення норми прибутку;• можливість оцінити ефективність діяльності у часовому виразі
<ul style="list-style-type: none">• «правильне» використання методів має більше значення, ніж якість самих методів;• використання самих лише фінансових даних не дає змоги приймати ефективні рішення щодо оптимізації діяльності підприємства;• більшість методів аналізу орієнтовані на короткострокову ефективність діяльності, а не на довгострокову;• нові методи необхідно вводити поступово;• при необхідності слід залучати зовнішніх консультантів	

Джерело: розробка авторів.

Таким чином, як показує досвід використання сучасних методів аналізу вітчизняними і зарубіжними підприємствами, дана практика має в цілому позитивний характер. Так, застосування нових оціночних методів надає підприємству більше можливостей в його успішній діяльності і стійкому розвитку, а також закріплює за ним сталі позиції на ринку.

Список використаних джерел:

1. Жигало І. І. Економічний інструментарій системи управління: концептуальний базис. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2011. № 7(714). С. 77-81.
2. Касяч А. О. Теоретичні і методичні основи аналізу внутрішніх джерел фінансування інвестиційної діяльності. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 3(117). С. 243–250.
3. Скалюк Р. В. Аналітичні інструменти оптимізації управління фінансовими результатами промислових підприємств. *Вісник ЖДТУ*. Серія: Економічні науки. 2011. № 1(55). С. 277-279.
4. Момот Т. В., Гордієнко Т. В. Адаптація критичної концепції економічної доданої вартості (EVA) до економіки України. *Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст»*. 2008. Вип. 83. С. 251-255.

5. Спільник І. Аналіз фінансової діяльності фірми. *Наукові записки: збірник наукових праць*. Тернопіль: Видавництво ТНЕУ «Економічна думка», 2006. Вип. 16. С. 78-82.
6. Таранов І. Оцінювання діяльності компанії в системі вартісноорієнтованого управління. *Галицький економічний вісник*. 2012. №3 (36). С. 47-60.

БУДНИК М.О., *магістрант*
кафедри менеджменту та інформаційних технологій,
Черкаський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»

АУТСОРСИНГ В СИСТЕМІ HR-МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Управління персоналом підприємства має певні особливості тому, що цей процес тісно пов'язаний не тільки з виробництвом та його результатами, але і з політичною ситуацією в країні, станом її економіки та соціальної сфери, менталітетом нації тощо [1]. В наш час управлінська практика характеризується імплементацією нових інструментів та підходів, які дозволяють так чи інакше оптимізувати бізнес-процеси всередині організації. Менеджмент персоналу або HR не є виключенням. Аутсорсинг персоналу набуває все більшої популярності, у зв'язку з підвищенням мобільності працівників, поширенням «демократичних» підходів до тайм-менеджменту, поширенням проектного управління тощо. Значна частина бізнесу прагне до використання нових досягнень науки і техніки, щоб випускати якісну і конкурентоспроможну продукцію, найкращим чином та відповідати потребам покупців.

Технології, знання та досвід знаходяться у власності незалежних фахівців, які, маючи на меті отримати вигоду для себе та для замовника надають необхідні послуги компаніям на умовах аутсорсингу. Такий підхід є більш оптимальним для обох сторін, оскільки кожна з них може зосередити власні ресурси на розвитку своїх сильних сторін і перспективних напрямків діяльності. Крім того, це дозволяє істотно скоротити витрати на виробництво кінцевого продукту, оскільки кожна сторона виконує саме ту роботу, яку найкраще вмє робити, не прикладаючи додаткових зусиль і не вкладаючи додаткових коштів в освоєння нових видів діяльності. В свою чергу, це відповідає інтересам споживачів, так як вони отримують продукт найкращої якості за доступною ціною.

Аутсорсинг персоналу – це передача в зовнішнє управління більшої частини кадрової роботи: найм співробітників, розрахунок та виплата заробітної плати, розробка посадових інструкцій, навчання персоналу. Так, на даний час аутсорсинг трудових процесів можна рекомендувати в тому випадку, коли виконання деяких функцій ускладнює вирішення основних завдань та цілей компанії. При цьому компанія повинна передавати частину обов'язків з